ΈΤΟΣ Δ'. ΈΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 11 ΙΟΥΛΙΟΥ 1893 ΑΡΙΘ. 11

Η ΦΥΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Συνεργάται εἰσὶ δεκτοὶ πάντες. Δημοσιεύονται τὰ ἐγκριτνόμενα ἔργα, καὶ αἱ εἰκόνες συνεργατῶν καὶ καλλιτεχνημάτων. Ἀγγελίαι μετ' εἰκόνων. Συνδρομαὶ δεκταὶ εἰς χαρτονόμισμα παντὸς ἔθνους.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ—ΕΠΙΣΤΗΜΗ—ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ἕκαστον φύλλον λεπτὰ 15. Πώλησις εἰς τὰ κιόσκια καὶ πρακτορεῖα. Τόμοι ἀκλ. δρ. 8, χρυσόδ. 10. Ἔξωτ. φρ. 14. Οἱ συνδρομηταὶ λαμβάνουσι μέρος δωρεὰν εἰς τὰ λαχεῖα καὶ καλλιτεχνικὰ ἔργα τῆς «Φύσεως».

ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ ΑΡΙΘ. 2.— ΣΥΝΔΡΟΜΗ Ἐν ΕΛΛΑΔΙ ἐτησία Δρ. 8.— ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ἐτησία Φρ. 12.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.— Ἡ γυνὴ ἀνωτέρα τοῦ ἀνδρός. Lady May Wrihi Sewal (μετ' εἰκόνος).—Νέα θεωρία περὶ τῆς κινήσεως τῆς Γῆς, ὑπὸ Εὐστ. Δημητριάδου.— Ἀπὸ Πατρῶν εἰς Καλάβρυτα. Αἱ ἐντυπώσεις μου. (συνέχεια καὶ τέλος μετ' εἰκόνων) ὑπὸ Ἀλ. Κλμπρς. — Ἀναμνήσεις Κωνσταντινουπόλεως καὶ Σμύρνης μετ' εἰκόνων (συνέχεια καὶ τέλος) ὑπὸ Δίκ.—Διπλοῦν δράμα, Σύγχρονον ἱστορικὸν διήγημα, (μετ' εἰκόνων) ὑπὸ Ροῦ.—Τί ἤθελα, στίχοι τῆς καρδίας, ποίημα (ὑπὸ Στάμου).— Ἀκροστιχὶς ὑπὸ Κ. Κακκαβᾶ.—Αἰνίγματα.—Ἀλληλογραφία τῆς «Φύσεως».

Η ΓΥΝΗ ΑΝΩΤΕΡΑ ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΣ

Ἡ διευθύντρια τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν» Κυρία Καλλιρρόη Παρρέν, ἅμα τῇ ἐξ Ἀμερικῆς ἐπανόδῳ της, ὅπου ἀντεπροσώπευσε πάνυ ἐπιτυχῶς τὰς Ἑλληνίδας γυναῖκας, σὺν τῇ δημοσιεύσει τῆς ἔναντι εἰκόνος τῆς προέδρου τοῦ ἐν Σικάγῳ Διεθνοῦς Συνεδρίου τῶν Γυναικῶν, ἐν τῷ τελευταίῳ αὐτῆς φύλλῳ, σὺν τοῖς ἄλλοις ἐξήνεγκε καὶ λίαν παράτολμον καὶ παράδοξον ἀπόφθεγμα, ὅπερ θὰ παρεβλέπομεν, ἂν ἄλλη τις γυνὴ ἐδημοσίευε τοῦτο, ἢ δὲν ἀνήκομεν εἰς τὸ ἐνάντιον φῦλον καὶ δὲν εἴμεθα θιασῶται καὶ ἀκραιφνεῖς παρατηρηταὶ τῶν φυσικῶν νόμων τοὐναντίον ἀποφαινόμενοι, ὅτι ἡ γυνὴ ἤτο, εἶναι, ἔσεται καὶ δεῖ εἶναι κατωτέρα τοῦ ἀνδρός, ὅπως τὸ παιδίον εἶναι κατώτερον τούτου καὶ ὁ ἀνὴρ κατώτερος τοῦ δημιουργοῦ κατὰ πάντας τοὺς φυσικοὺς νόμους.

Lady May Wrigt Sewal

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΝ ΣΙΚΑΓΩ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Ἀποφαινομένης μετ' αὐθεντίας τῆς κ. Παρρὲν, ὅτι ἡ *Ἀμερικανὶς γυνὴ ἀνεδείχθη ἤδη ἀπὸ σήμερον ἀνωτέρα τοῦ φυσικῶς ἰσχυροτέρου συντρόφου της*, διότι μία πρόεδρος Διεθνοῦς Συνεδρίου ἔστω δέκα, ἔστω ἑκατὸν χίλιαι, εἰσὶ φιλολόγοι, ῥήτορες, ἔξοχοι συγγραφεῖς καὶ δημοσιογράφοι, οἰκονομολόγοι καὶ κοινωνιολόγοι ἐκ τῶν διασημοτέρων, μὲ ἑτοιμότητα πνεύματος, ἀνεξάντλητον ἀντοχὴν κατὰ πάσης σωματικῆς ἢ φυσικῆς καταπονήσεως, καὶ μὲ ἕτερα τέλος πρότερήματα, ἅτινα στερεῖται πληθὺς ἀνδρῶν, δέον νὰ παραδεχθῶμεν τοῦτο ὡς ἀπόφθεγμα; Ὁμολογουμένως ἡ γυνὴ ἐποιήσατο γιγαντιαῖα ἅλματα προόδου, ἀναπτύξεως καὶ πνευματικῆς μορφώσεως καὶ δράσεως ἐν τῇ κοινωνικῇ πάλῃ καὶ προόδῳ, ἡ δὲ φερομένη ὡς ὑπόδειγμα ἔξοχος γυνὴ εἶναι ὄντως θαυμασία, ἀλλὰ εἶναι αὕτη καὶ ἀνωτέρα τῶν συγχρόνων διασήμων κοινωνιολόγων, συγγραφέων, ῥητόρων, ἐπιστημόνων, φυσιοδιφῶν καὶ μεγαλοφυιῶν;

Τολμηρὰ ἡ ἀπάντησις τῆς Κ. Παρρὲν, ἥτις δεῖται ἐπεξηγήσεως. Δυνατὸν πλεῖσται γυναῖκες νὰ ὦσι ἀνώτεραι ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν πολλῶν ἀνδρῶν καὶ εἰς τὴν ῥητορικὴν καὶ εἰς τὰς τέχνας καὶ εἰς τὰς ἐπιστήμας καὶ ὅπου ἄλλοθι διαπρέπουσι καὶ νομίζουσιν ἑαυτὰς ἀνωτέρας τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ διὰ τοῦτο καὶ μόνον δέον ν' ἀνατραπῶσι καὶ αὐτοὶ οἱ νόμοι τῆς φύσεως; Τότε εἴμεθα ἀνακόλουθοι. Ἡ φυσικοχημεία, ἡ κατατμήσασα καὶ διαλύσασα καὶ αὐτὰ τὰ ἐλάχιστα στοιχεῖα τοῦ ἀνδρικοῦ ἐγκεφάλου καὶ ἡ μεγαλοφυΐα, ἥτις εἰσέδυσεν εἰς τοὺς πολυδαιδάλους ἐγκεφαλικοὺς κυττάρους τῆς ἀνίσου φυσικῆς διαπλάσεως τοῦ γυναικείου νοὸς, πρέπει λοιπὸν σήμερον νὰ καταρρεύσῃ πρὸ τοῦ ἀποφθέγματος τῆς ὁρμεμφύτως φυσικῆς ὀνήσεως καὶ ματαίου ἀλαζονείας τοῦ γυναικείου οἴστρου; Δὲν τολμῶμεν νὰ προχωρήσωμεν περαιτέρω φρονοῦντες, ὅτι ἀρκοῦσι τὰ ἀνωτέρω, καὶ ὅτι ἡ κ. Παρρέν, ἧς τὰ ἔξοχα προτερήματα εἰλικρινῶς ἐκτιμῶμεν ἄλλως τε, δὲν θὰ θελήσῃ ἐμμένουσα εἰς τοιοῦτον παράτολμον καὶ ὑπερφυσικὸν τόλμημα, ὅπερ αὐτὴ ἡ παγκόσμιος ἱστορία τῆς γυναικὸς ἀποκρούει, καὶ μεταδίδουσα ταῖς ὁμοφύλοις αὐτῆς ἰδέας ἀβασίμους καὶ ἀσυμφόρους τῇ Ἑλλ. παραδόσει, ἰδίως διδάσκουσα ὡς δημοσιογράφος, ὅτι ἡ γυνὴ τάχιον θὰ

ἀναδειχθῇ,ὡς ἐν *Ἀμερικῇ μάλιστα ἀνεδείχθη ἤδη*, ὑπερτέρα τοῦ *ἀνδρός*,διότι ἀδικεῖ σπουδαίως καὶ τὸ φῦλον της καὶ τὴν δημοσιογραφίαν καὶ τὴν ἐπιστήμην, χάριν τῶν ὁποίων ἐνδιαφερόμεθα νὰ ἐπανέλθωμεν ἐκτενέστερον ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐν ἀνάγκῃ.

Ἡ γυνὴ ἐν Ἀμερικῇ,σπουδαίας ὄντως πνευματικὰς προόδους ἐποιήσατο, μεγάλως συντελεσάσας εἰς τὴν εὐημερίαν αὐτῆς καὶ τοῦ συντρόφου της,ἡ δὲ ἔξοχος Lady May Wrigt Sewal ἀποτελεῖ τὸ κορύφωμα τῆς γυναικείας δράσεως,ὅπερ πᾶσαι αἱ Ἑλληνίδες δέον νὰ ἔχωσι ὑπογραμμὸν ἐν τῷ καθόλου βίῳ των. Τῆς βιογραφίας ταύτης θέλομεν δημοσιεύσει περικοπάς τινας ἐν τῷ προσεχεῖ φύλλῳ.

ΝΕΑΙ ΘΕΩΡΙΑΙ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

Πρό τινος ἐλάβομεν παρὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις διαμένοντος κ. Ἑ Δημητριάδου πρώην λειτουργοῦ τῆς Θέμιδος, καὶ τοῦ κ.Γ. Φιλιππάκου ἐργοστασιάρχου ἐν Θήρᾳ, δύο νέας θεωρίας, περὶ τῆς κ ι ν ή σ ε ω ς τ ῆ ς Γ ῆ ς,αἵτινες μολονότι δὲν ἐκτίθενται,καὶ οὔτε ἀναπτύσσονται συμφώνως πρὸς τοὺς ἀπαιτουμένους ἐπιστημονικοὺς ὅρους, τῶν ἐργατῶν αὐτῶν μὴ ἐγκυψάντων, ὡς φαίνεται, ἐπισταμένως εἰς τὰ ἀστρονομικὰ καὶ τὴν φυσικοχημείαν, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ ἀκριβὴς ἀνάπτυξις τοιούτων θεωριῶν, ἐν τούτοις εὐχαρίστως δημοσιεύομεν αὐτάς, τὴν μίαν κατωτέρω, καὶ τὴν ἄλλην ἐν προσεχεῖ φύλλῳ, ὡς ἐνεχούσας μέγιστον ἐνδιαφέρον διὰ τὸ πρωτότυπον αὐτῶν καὶ τὸ συμπτωτικὸν τῆς συλλήψεως τῆς αὐτῆς ἰδέας παρὰ δύο συγχρόνως συμπατριωτῶν μας.

Ἐκ τοῦ κρεμαμένου ἄνωθεν τοῦ ὑελίνου σωλῆνος τῆς λυχνίας διὰ τὴν παρεμπόδισιν τῆς ἀνόδου τοῦ καπνοῦ πρὸς τὴν ὀροφὴν κυκλικοῦ δοχείου, σειομένου ἐνόσῳ ἡ λυχνία ἀνάπτει καὶ τῆς ἐξηγήσεως τοῦ φαινομένου τούτου τῆς κινήσεως, προερχομένης ἐκ τοῦ εἰσορμοῦντος πέριξ τοῦ δοχείου ἀέρος πρὸς τὸν διαστελλόμενον καὶ ἀραιούμενον κάτωθεν αὐτοῦ ὡς ἐκ τῆς θερμότητος, προξενουμένης ἐκ τῆς φλογὸς τῆς λυχνίας, ἐξήγαγον ἀνάλογον ὑπόθεσιν καὶ διὰ τὴν κίνησιν τῆς γῆς. Πλήν, ἐνδέχεται ἡ ἰδέα μου νὰ ἀποδειχθῇ ἐσφαλμένη καὶ ἀνυπόστατος,διότι ὁμολογῶ ἐμαυτὸν μὴ κάτοχον πασῶν τῶν ἀπαιτουμένων ἐπιστημονικῶν γνώσεων, αἵτινες ἠδύναντο νὰ μὲ διαφωτίσωσι κάλλιον. Ἐν τούτοις φέρω αὐτὴν εἰς τὴν δημοσιότητα, πεποιθώς, ὅτι οὐδεὶς θέλει μὲ μεμφθῇ.

Κατὰ τὰ παραδεδεγμένα ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης, δύο ἀντίθετοι δυνάμεις συγκρατοῦσι τὴν γῆν κατὰ τὴν περὶ τὸν ἥλιον κίνησίν της, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ παρεκκλίνῃ τῆς τροχιᾶς της. Ἀλλὰ περὶ τῆς δυνάμεως τῆς ὠθούσης ἢ κινητοποιούσης τὴν γῆν οὐδὲν κατ' ἐμὲ μέχρι τοῦδε ἀνεκοινώθη δεόντως, ἐβεβαιώθη καὶ ὑπεστηρίχθη ἀπολύτως. Ἀρχικῶς, λέγεται, ἐδόθη ἡ κίνησις αὕτη εἰς αὐτὴν καὶ τοὺς λοιποὺς πλανήτας· παραδέχονται δὲ ἀορίστως, ὅτι ἡ περικυκλοῦσα τὴν γῆν ἀτμόσφαιρα, κινουμένης τῆς γῆς, συγκινεῖται καὶ αὕτη. Εἶναι τοῦτο βέβαιον ; Ἐγὼ φρονῶ ὅτι συμβαίνει τὸ ἐναντίον,ἤτοι ὅτι κινουμένης τῆς ἀτμοσφαίρας συγκινεῖται καὶ ἡ Γῆ. Τοῦτο δὲ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ὡς ἐκ τῶν ἀκτίνων τοῦ Ἡλίου θερμάνσεως τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ στρώματος τοῦ ἀέρος· δηλονότι, ἐξηγοῦμαι. Παραδεχόμενοι, ὅτι ἡ γῆ ἐν τῇ ἀρχικῇ της ὑπάρξει διετέλεσεν ἐπὶ στιγμὴν ἀκίνητος, ἡ πρώτη κίνησις αὐτῆς προῆλθεν ἐκ τῆς θερμάνσεως τῆς περιβαλλούσης αὐτὴν ἀτμοσφαίρας, προξενηθείσης ἐκ τῆς θερμότητος τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, ὡς ἐξῆς. Ὁ ἀὴρ τοῦ ἐν τῇ σκιᾷ εὑρεθέντος ἡμισφαιρίου, ἤτοι τοῦ μέρους ἐκείνου τοῦ μὴ θεωμένου ὑπὸ τοῦ ἡλίου, καὶ μὴ δρῶντος ἐπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν πρώτην ἀνατολήν του, ὡς πυκνότερος φυσικῶς, εἰσώρμησεν πρὸς τὸ φωτισθὲν καὶ θερμασθὲν ἤδη μέρος τοῦ κύκλου τῆς γῆς, ἔνθα ὁ ἀὴρ εἶχεν ἀραιωθῇ ὡς τῆς θερμάνσεως. Τοιουτοτρόπος δ' ἐσχηματίσθη ἰσχυρὸν καὶ ὁρμητικὸν ρεῦμα, ὅπερ ἤρξατο νὰ κινητοποιῇ τὴν γῆν, καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ἠδύνατο φυσικῷ τῷ λόγῳ ἄλλην διεύθυνσιν νὰ λάβῃ, ἢ τὴν τῆς περιστροφικῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς,ἧς ἀναπόσπαστον μέρος εἶναι ἡ ἀτμόσφαιρα, καὶ διὰ ταῦ τοιούτου περιστροφικοῦ ρεύματος ἐδόθη ἡ ἄλλως δυσεξήγητος πρώτη ὤθησις πρὸς κίνησιν τῆς γῆς περιστροφικῶς, ἥτις ἐκτοτε ἕνεκα τῆς διαδοχικῆς θερμάνσεως ὑπὸ τοῦ ἡλίου, βαίνει κανονικῶς περιστρεφομένη διὰ τῆς καὶ μετὰ τῆς περιβαλλούσης αὐτὴν ἀτμοσφαίρας καὶ ἀκολουθοῦσα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου τὴν τροχιάν της.

Ἀνάλογον ἀναντιρρήτως ὑπόθεσιν δέον νὰ παραδεχθῶμεν καὶ διὰ τὴν κίνησιν τῶν λοιπῶν πλανητῶν.

Τοιαύτη κατ' ἐμὴν ταπεινὴν γνώμην ἡ αἰτία τῆς περιστροφικῆς κινήσεως τῆς σφαίρας μας. Ἤδη δὲ, ἄλλοις δέδοται νὰ ἐξετάσωσι ἐπιστημονικώτερον καὶ ἐμβριθέστερον κατὰ πόσον αὕτη στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἀληθείας καὶ ν' ἀποφανθῶσιν, ἂν τὸ γενόμενον ἐκ τῆς θερμάνσεως τοῦ ἀέρος ρεῦμα δύναται νὰ ἔχῃ τοιαύτην δύναμιν ὥστε νὰ παρασύρῃ τὴν γῆν, ἥτις αἰωρουμένη, καὶ σφαιροειδὴς οὖσα, φυσικῶς δὲν θ' ἀπαιτῇ μεγάλην πρὸς κίνησιν δύναμιν, ἱκανὴν δὲ φρονῶ, τοιαύτην δίδει τὸ σχηματιζόμενον ρεῦμα τοῦ ἀέρος μεγάλου ὄγκου τῆς περιβαλλούσης τὴν γῆν ἀτμοσφαίρας. Διὰ τῆς οὕτω πως ἐξηγουμένης ἀρχικῆς κινήσεως τῆς γῆς συνεξηγεῖται καὶ τὸ φαινόμενον τῆς κινήσεως αὐτῆς ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς. Καὶ βεβαίως,διότι ὁ ἀὴρ τοῦ ἡμισφαιρίου τῆς γῆς ἐφ' οὗ τὸ πρῶτον ἐπέδρασεν ὁ ἥλιος (τοῦ Ἀνατολικοῦ) ὑπεχώρησεν εἰς τὸ σχηματισθὲν ρεῦμα τοῦ ἀέρος τοῦ εἰσορμήσαντος ἐκ τοῦ ἡμισφαιρίου τοῦ μήπω προσβληθέντος ἐκ τοῦ Ἡλίου (τοῦ δυτικοῦ), διὰ τῆς ἰσχύος τοῦ ὁποίου, ὡς ἐρρέθη, ἐδόθη ἡ πρώτη ὤθησις πρὸς κίνησιν τῆς γῆς, βαινούσης οὕτως ἐκ Δυσμῶν πρὸς Ἀνατολάς.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἔπονται δύο τινά· 1), ὅτι μόνη ἡ ἐπίρροια τοῦ ἡλίου ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαίρας, ἀρκεῖ εἰς τακτικὴν καὶ ὁμαλὴν κίνησιν τῆς γῆς· 2), ὅτι ἐξηγεῖται διατὶ περὶ τὸν ἥλιον στρέφεται ἡ Γῆ.

Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὸ πρῶτον δύναταί τις νὰ παρατηρήσῃ,ὅτι ἡ ἕλξις τοῦ ἡλίου καὶ ἡ ἄπωσις, ἃς παραδέχεται ἡ ἐπιστήμη, δὲν φαίνονται ἀπολύτως ἀναγκαῖαι ὅπως μὴ παρεκκλίνῃ ἡ γῆ τῆς τροχιᾶς της, — ἐκτὸς ἐὰν ἕλξις καὶ ἄπωσις εἶναι ἡ αὐτὴ δύναμις, ἣν ἀσκεῖ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τῆς ἀτμοσφαίρας ὁ ἥλιος διὰ τῆς θερμότητος,ὡς ἄνω ἔφθημεν εἰπόντες. Διότι δοθείσης ἁπαξ ὁμαλῆς καὶ τακτικῆς κινήσεως διὰ τῆς θερμάνσεως τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου καὶ τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ ἐξακολουθούσης διηνεκῶς καὶ διαδοχικῶς ἐν ἴσῳ βαθμῷ τῆς αὐτῆς κινούσης τὴν γῆν δυνάμεως, δὲν δύναται αὕτη, εἰμὴ νὰ βαίνῃ ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς τῆς τροχιᾶς της ἀπαρεγκλίτως. Τοῦτο δὲ ἠδύνατο νὰ συμβαίνῃ καὶ νὰ μὴ συμβαίνῃ διὰ τῆς ἕλξεως καὶ ἀπώσεως, διότι ἕλξις καὶ ἄπωσις δύναται νὰ ὑφίσταται καὶ ἂν ἡ γῆ δὲν ἤθελε ἀκολουθῇ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀπαρέγκλιτον περιστροφικὴν γραμμήν· ἕλξις καὶ ἄπωσις ἠδύνατο νὰ ὑφίσταται καὶ ἂν ἡ γῆ ἐλοξοδρόμει ἢ ἔβαινε δι' ἑλιγμῶν καὶ δι' αὐτῶν ἀπετέλει τὴν τροχιάν της περὶ τὸν ἥλιον. Τοῦτο ὅμως δὲν δύναται νὰ συμβῇ διὰ τῆς ἐξηγήσεως, ἥτις δίδεται διὰ τῆς ἐπιρροίας τῆς θερμότητος τοῦ ἡλίου ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ τῆς ἐκ ταύτης κανονικῆς κινήσεως τῆς γῆς. Ἵνα ἀπομακρυνθῇ καὶ λοξοδρομήσῃ τῆς τροχιᾶς της ἡ Γῆ, ἀπαιτεῖται διάφορος θερμότης ἐκ μέρους τοῦ ἡλίου ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαίρας, περισσοτέρα μὲν ἐὰν στραφῇ πρὸς τὸν ἥλιον ἡ Γῆ, ὀλιγωτέρα δὲ ἐὰν ἀπ' αὐτοῦ καὶ τῆς τροχιᾶς της ἀπομακρυνθῇ· ἀλλ' ἀμφότεραι αἱ τοιαῦται ἐκτροχιάσεις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γείνωσι διὰ τῆς διδομένης ἐξηγήσεως. Ὡς πρὸς δὲ τὸ δεύτερον παρατηρητέον, ὅτι τοῦ ἡλίου ὡς ἐκ τοῦ σφαιροειδοῦς του ἐκπέμποντος τὰς ἀκτῖνας πολλαχόθεν κυκλικῶς, ἡ γῆ ἡ ὡς ἐκ τοῦ ἡλίου ἔχουσα τὴν κίνησίν της, δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ διαγράφῃ κυκλικὴν κίνησιν περὶ τὸν ἥλιον.

Κατὰ τῆς διδομένης ἐξηγήσεώς μου ἠδύνατό τις νὰ ἀντιτάξῃ τὴν ἐρώτησιν «διατὶ τότε καὶ ἡ Σελήνη δὲν περιστρέφεται περὶ τὸν ἥλιον, ἀλλὰ περὶ τὴν γῆν» ; Ἡ ἀπάντησις εἶναι εὐεξήγητος. Ἡ Σελήνη οὖσα πλησιέστατα εἰς τὴν γῆν ἐπηρεάζεται μᾶλλον ἐκ τῆς θερμότητος τῶν ὑπὸ τῆς γῆς ἀντανακλωμένων ἀκτίνων τοῦ ἡλίου καὶ οὕτω συμβαίνει εἰς αὐτὴν ὅ,τι καὶ εἰς τὴν γῆν, ἤτοι νὰ κινῆται περὶ τὴν γῆν ἐξ Ἀνατολῶν πρὸς Δυσμὰς συνακολουθοῦσα καὶ τὴν γῆν κατὰ τὴν περὶ τὸν ἥλιον περιστροφικὴν κίνησιν αὐτῆς. Διὰ τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων ἐξηγοῦνται φυσικότατα, ὄχι μόνον τὰ φαινόμενα περὶ τῆς κινήσεως τῆς γῆς ἐκ Δυσμῶν πρὸς Ἀνατολὰς καὶ περὶ τὸν ἥλιον, ἀλλὰ καὶ διατὶ ἡ γῆ ἵνα ἐκτελέσῃ τὴν περὶ τὸν ἥλιον κίνησιν της, δὲν κινεῖται σύσσωμος ἄνευ περιστροφῆς περὶ τὸν ἥλιον ἀφ' οὗ ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τῆς τροχιᾶς της δὲν ἀπαντᾷ πρόσκομμά τι καὶ δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ λειανθῇ καὶ διευκολυνθῇ ἡ κίνησις (ὡς συμβαίνει τοῦτο εἰς τὰς ἀμάξας διὰ τῶν τροχῶν), ἀλλὰ κινεῖται περὶ τὸν ἄξονά της,ἵνα ἐκτελέσῃ τὴν περὶ τὸν ἥλιον περιστροφὴν ὡς ἐπίσης ἐξηγεῖται καὶ τὸ φαινόμενον, ὅτι τόσον ἡ περὶ τὸν ἄξονα ὅσον καὶ περὶ τὸν ἥλιον κίνησις ἔχει ἀκριβέστατον καὶ χρονικὸν διάστημα διὰ τῆς ὡς εἴρηται ἐπενεργούσης διὰ τοῦ ρεύματος ἴσης δυνάμεως. Περὶ ἀμφοτέρων δὲ τούτων,ἂν δὲν λανθάνωμαι, ἡ μέχρι τοῦδε ἐπιστήμη οὐδεμίαν λύσιν σαφῆ δίδει. Πρὸς τοῖς ἄλλοις ἠδυνάμην νὰ παρατηρήσω,ὡς ἐκ περισσοῦ ὅτι συμβαίνει ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅ,τι καὶ ἐν τοῖς ἱστιοφόροις πλοίοις· ὅπως ταῦτα διὰ τῆς πνοῆς τοῦ ἀνέμου ἐκτελοῦσι τοὺς πλόας των,οὕτω καὶ ἡ γῆ διὰ τοῦ ὡς εἴρηται ἀτμοσφαιρικοῦ ρεύματος ἐκτελεῖ τὴν περὶ τὸν ἥλιον πορείαν της, κινουμένη συνάμα ὡς ἐκ τῆς περιστροφῆς τοῦ ρεύματος καὶ περὶ τὸν ἄξονά της.

Ἐν τέλει παρατηρητέον πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἰδέας περὶ τῆς κινούσης τὴν γῆν δυνάμεως, ὅτι ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἀὴρ δὲν εἶναι ἀλλότριόν τι σῶμα ἐφαπτόμενον ἀκροθιγῶς τῆς γῆς, ἀλλ' εἶνε συγγενὲς τῇ γῇ συναπτόμενον μετ' αὐτῆς καὶ ἀποτελεῖ τὸ κύριον στοιχεῖον αὐτῆς,διότι ὄχι μόνον εἰσδύει μέχρι τῶν ἐγκάτων αὐτῆς πληροῦν ὅλα τὰ κενά, ἀλλ' εἶναι κατὰ τὸ ἥμισυ στοιχεῖον συστατικὸν τοῦ ὄγκου τῆς γῆς, καθ' ὅσον κατὰ τοὺς φυσιολόγους ἡ γῆ καὶ ὅλα τὰ στερεὰ σώματα δὲν ἀπαρτίζονται ἐκ μιᾶς ὕλης συγκεκολλημένης,ἀλλ'ἡ ὕλη εἶναι διῃρημένη εἰς ἐλάχιστα κατὰ τὸ μέγεθος μόρια συναρμολογούμενα πρὸς ἄλληλα καὶ συγκρατούμενα διὰ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος. Οὕτω δὲ συντετμημένη ἡ γῆ δὲν ἔχει τὸ βάρος ὅπερ νομίζομεν,καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ὁρμὴ τοῦ ρεύματος τοῦ προξενουμένου ἐκ τῆς θερμότητος τοῦ ἡλίου ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ εὐκόλως δύναται νὰ παρασύρῃ αὐτήν. Ὁπόσην δὲ ἰσχὺν ἔχει τὸ ρεῦμα τοῦτο,δύναται ἕκαστος νὰ εἰκάσῃ ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνσκηπτόντων καταστρεπτικῶν λαιλάπων, καταιγίδων,θυέλλῶν, σιφώνων κτλ. Ἀλλ'ἐκτὸς τούτου δὲν πρέπει νὰ παρίδωμεν τὸ σπουδαιότερον,ὅτι ἡ σφαῖρα τῆς γῆς,εὑρισκομένη ἐν τῷ κέντρῳ τῆς περιβαλλούσης αὐτὴν ἀτμοσφαίρας καὶ κολυμβῶσα ἐν αὐτῇ ἢ πλέουσα ἀποβάλλει, ὡς τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἂν ὄχι τὸ ὅλον τοῦ βάρους της, μέγα ὅμως βάρος αὐτῆς καὶ οὕτω καθισταμένη εἰδικῶς ἐλαφροτέρα δύναται νὰ εὐθῆται ἐκ μόνης μικρᾶς πνοῆς τοῦ ρεύματος τοῦ ἀέρος. Ὅθεν δύναται νὰ κινῆται, ὡς προερρέθη, περιστροφικῶς διὰ τοῦ ρεύματος ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς, βαίνουσα τακτικῶς καὶ ὁμαλῶς ἐπὶ τῆς τροχιᾶς της περὶ τὸν ἥλιον.

Καὶ ταῦτα, ἐπὶ τῇ κοινῇ ἰδέᾳ, ὅτι ἡ γῆ ὡς ἐκ τῆς ὕλης εἶναι σῶμα φέρον βάρος, ἀλλ' ἐπιστημονικῶς ἐξεταζομένη εἶναι ἀβαρής, διότι τὸ βάρος τῶν ἐπὶ τῆς γῆς σωμάτων δὲν προέρχεται ἐκ τῆς ὕλης, ἀλλ' ἐκ τῆς ἕλξεως αὐτῆς πρὸς τὸ κέντρον τῆς γῆς καὶ τῆς πιέσεως τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος. Ἀπόδειξις: ἐὰν ἤθελεν ἐνσφενδονισθῇ σῶμα τι ἐκτὸς τῆς ζώνης τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, ἀφ' ὅσον ἡ γῆ δὲν δύναται νὰ ἐπενεργῇ ἐπ' αὐτοῦ, τὸ σῶμα θέλει αἰωρεῖσθαι ὡς ἀβαρές. Τοῦτο συμβαίνει εἰς ὅλα τὰ οὐράνια σώματα, ἑπομένως τῆς γῆς οὔσης ἀβαροῦς, εὔκολος καθίσταται ἡ κίνησις αὐτῆς διὰ τοῦ ὡς ἐκ τῆς θερμότητος τοῦ ἡλίου προξενουμένου ῥεύματος τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος.

Οὕτως ὁ ἥλιος ὄχι μόνον διὰ τοῦ ἐπιχεομένου φωτὸς καὶ θερμότητος συντελεῖ εἰς τὴν ζωὴν καὶ ὕπαρξιν τῆς γῆς ἀλλὰ συνάμα πρὸς τοῦτο ὁδηγεῖ αὐτὴν περὶ ἑαυτόν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 18 Ἀπριλίου 1893

Εὐστ. Δημητριάδης

πρώην λειτουργὸς τῆς Θέμιδος καὶ δικηγόρος.

ΑΠΟ ΠΑΤΡΩΝ ΕΙΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ

ΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΜΟΥ

(Συνέχεια καὶ τέλος).

Τὸ ἑσπέρας ἐφιλοξενούμην παρὰ τῷ κ. Ἐφόρῳ, ὅστις παρέθηκέ μου δεῖπνον ἐκ τῶν ἐνόντων καὶ μετὰ ταῦτα αἰσθανόμενος ἐμαυτὸν λίαν κεκμηκότα ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, ἐζήτησα ὅπως ἀποσυρθῶ καὶ κατεκλίθην ἀμέσως ἐπὶ κλίνης σκληρᾶς μὲν ἀλλ' ἐπαρκῶς φιλοξένου. Ὁ ἀπατηλὸς ὄνειρος ἐπὶ τῶν πτερύγων του, ὀτὲ μὲν μὲ φέρει εἰς τὰ σμερδαλέα τῆς φύσεως στοιχεῖα ἐπὶ τῆς κατασκευαζομένης σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, ὀτὲ δὲ πρὸ τοῦ χανίου τῆς κυρὰ-Ἀριστοτέλενας μετὰ τοῦ ἀδόντος γέροντος. Ἐνῷ δὲ τὰ πάντα καθεύδουσι καὶ ἀνάσσει ἡ σιγή, νυκτόβιά τινα ζωύφια ἐξερχόμενα ὡς φαίνεται πρὸς θήραν, ταράττουσιν οὐ μόνον αὐτὴν ἀλλὰ καὶ ἐμέ· ὁλόκληροι ταξιαρχίαι ἐνοχλητικῶν κορέων καταλύζουσι τὴν κλίνην μου καὶ ἐνῷ μὲν ἀνυπεράσπιστον τρέπουσιν εἰς φυγὴν τὸν αἰχμάλωτον,ἁλίσκεται αὕτη ὑπὸ μυρίων τοιούτων μαχητῶν. Ἀλλὰ νικῶσι νίκην Καδμείαν· ἡ κλίνη καταλαμβάνεται πάλιν ὑπ' ἐμοῦ, τοποθετεῖται ἀλλαχοῦ καὶ ἡ παράτολμος θήρα τῶν κορέων τιμωρεῖται μὲ τὸν διὰ τοῦ κηροῦ θάνατον. Αἱ πανάρχαιαι ἐκεῖναι καὶ κατερειπωμέναι οἰκίαι τῶν Καλαβρύτων δὲν εἶναι μόνον κορεοτροφεῖα, ἀλλὰ καὶ πεδίον τοῦ Ἄρεως, ἐν αἷς ἀνάπτονται αἱ αἱματηρότεραι τῶν μαχῶν, διότι τὰ τείχη αὐτῶν εἰσὶ πλήρη αἵματος νεκρῶν καὶ λειψάνων.

Τὴν πρωΐαν ἐξέρχομαι ἐν τῇ ἀγορᾷ τῆς κωμοπόλεως ταύτης καὶ νομίζω, ὅτι εἶμαι ἐνώπιον τουρκικοῦ χωρίου, μὲ τοὺς ἐρειπωμένους πύργους τῶν πασσάδων καὶ μετὰ καλτερίμια του, μὲ τὰς πολλὰς ἀκαθαρσίας καὶ μὲ τὴν ἐλεεινὴν πενιχρότητα τῶν πάντων. Ἡ κατάστασις αὕτη ὀφείλεται νομίζω, εἰς τὴν χρηματικὴν ἀπορίαν τοῦ δήμου, εἰς τὴν ἀδιαφορίαν τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, καὶ εἰς τὴν περιωρισμένην συγκοινωνίαν τῶν Καλαβρύτων μετὰ τῶν ἄλλων μερῶν. Ἂν δὲ ἐρωτήσησε αὐτοὺς, θὰ σᾶς ἀπαντήσουν ἀφελῶς: τί τὰ θέλωμεν τὰ καλὰ καφενεῖα, τὰς ὁδοὺς καὶ πλατείας κτλ. ἀφοῦ ἐμεῖς καὶ μεῖς εἴμαστε καὶ μὲ κανένα δὲν ἔχουμε συνάφεια ;

Αἴφνης ὁ βαρὺς καὶ μονότονος τῶν ἐγχωρίων ὀργάνων — νταουλίων—ἦχος, ἐμπροσθεν τῶν ὁποίων ἐβάδιζε σημαιοφόρος μετὰ πολλῶν παιδίων, ἀσυνήθης τις κίνησις τῶν κατοίκων ἀνδρῶν γυναικῶν καὶ παιδων, τὰ καινουργῆ ἐνδύματά των φερόντων καὶ καθ' ὁμίλους βαινόντων καὶ ἀκολουθούντων τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἄγουσαν ἔξωθι τοῦ χωρίου, προσίλκυσε τὴν προσοχήν μου.

Τί συνέβαινε; μήπως περιεμένετο πολιτικός τις ἄρχων ἢ ἐπρόκειτο νὰ πανηγυρίσωσι κυβερνητικὴν μεταβολήν;

Ἐκ περιεργίας κινούμενος ἀπετάθην πρός τινα.

— Εἶναι μιὰ ἐκκλησία, μοὶ ἀπαντᾷ ὁ κύριος, τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι καὶ πανηγυρίζει. Ἐπειδὴ δὲ πάντες σχεδὸν βαθμηδὸν ἠκολούθουν αὐτοὺς, εἰσεχώρησα καὶ ἐγὼ εἴς τινα ὅμιλον καὶ ἐφθάσαμεν εἰς ἐξοχικόν τινα ναΐσκον ἐπὶ ὑψηλοῦ λοφοπεδίου κείμενον, τέταρτον σχεδὸν τῆς ὥρας ἀπέχοντα τῶν Καλαβρύτων. Ἤναψα τὸ ὀφειλόμενον κηρίον πρὸ τῆς εἰκόνος τοῦ ἁγίου καὶ ἐξῆλθον τοῦ ναοῦ ἀφήσας τὰς γυναῖκας ἐλεύθερας νὰ ἀσπασθῶσιν ὅλας τὰς εἰκόνας.

Διαρκούσης τῆς λειτουργίας μικρὸν τηλεβόλον ἐπὶ ὑψώματος τοποθετημένον ἀντήχει ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς τὰ φάραγγας τῶν ὀρέων· ἐνῷ ἐπὶ τῆς ἐναντι πλευρᾶς βουνοῦ ποι-

μὴν βόσκων τὰ κωδωνίζοντα ποίμνιά του ἔπαιζεν ἀφελῶς τὴν φλογέραν του. Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς λειτουργίας αἱ κυρίαι καὶ δεσποινίδες τῶν Καλαβρύτων μὲ τὰς ποικιλοχρόους θερινὰς ἐσθῆτάς των κατέλαβον τὸν προσδιωρισμένον ἀνέκαθεν πρὸς χορὸν χῶρον ἐπιδεικνύουσαι ἅμα τὴν φιλαρέσκειάν των, ἐνῷ οἱ αὐληταὶ καὶ τυμπανισταὶ κρούοντες ἰσχυρῶς τὰ ὄργανα αὐτῶν ἐκάλουν τὰς φιλορχηστρίδας εἰς χορόν, ὅτε κύριός τις εἰσελθὼν ἐν τῷ σχηματισθέντι κενῷ ὑπὸ τῶν πανηγυριστῶν ἤρξατο μόνος ὀρχούμενος καὶ τοῦτον ἐμιμήθησαν καὶ ἄλλοι, μεθ' ὃ τὸ πῦρ μετεδόθη καὶ εἰς τὰς γυναῖκας· οἱ

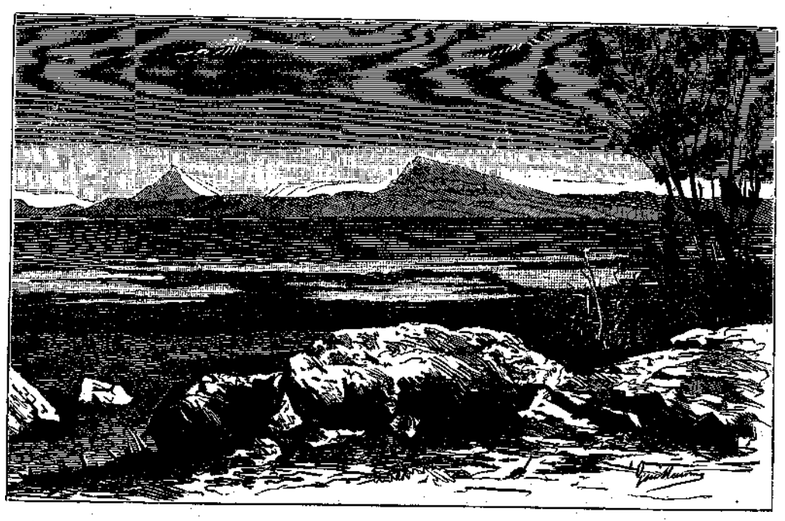

Ἀπὸ Πατρῶν εἰς Καλάβρυτα.

μουσικοὶ τανύουσιν ἅπασαν τὴν δύναμιν καὶ τέχνην, ἡ δὲ σύρουσα τὸν χορὸν ἀφελής τις ὡραία κόρη χωρεῖ κυκλικῶς μὲ μονότονον ἀλλὰ σεμνὸν βῆμα· τὸ πυροβόλον βροντᾷ καὶ πάλιν καὶ οἱ ἔφηβοι ἀσπάζονται τὸ μέτωπον τῶν αὐλητῶν. Ἡ στιγμὴ ἐκείνη ἦτο ἐνθουσιώδης καὶ θεσπεσία καὶ διελογίσθην. «ὦ περίδοξος μῆτέρ μου, ὦ τρισένδοξος θρησκεία μου, μὲ τὰ ἁγνά, τὰ χαρμόσυνα καὶ ἱερὰ ἔθιμά σου, χαῖρε! ἂν ἐν τῇ ἑστίᾳ τῶν ἐπιστημῶν, τῶν γραμμάτων, τῶν τεχνῶν, ἐν ᾗ πᾶσα ἡ ἀνατέλλουσα εὐγενὴς ἰδία προσπίπτουσα ἐπὶ τοῦ Παρθενῶνος ἀνταναχλᾶται εἰς ὅλας τὰς γωνίας σου, ἂν ἐν ταῖς οἱονεὶ εὐρωπαϊζούσαις Ἀθήναις ἐξωστρακίσθησαν αἱ μοῦσαι τῶν ἀγνῶν ἐθίμων τῶν ἑορτῶν σου, ὑπάρχουσιν ἔτι κωμοπόλεις του, ἐν αἷς φυλλάσσεται τὸ παλλάδιον τῶν ἐθιμοτυπιῶν σου!»

Αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου ἤρχιζον ἀδυνατοῦσαι καὶ αἱ ἀβραὶ χορεύτριαι διέλυσαν τὸν χορόν. Τὸ τελευταῖον πυροβόλον ἀντήχησεν ἐπισφραγῖσαν οὕτω τὴν λῆξιν τῆς πανηγύρεως ταύτης, ἧς ἡ χαρίεις εἰκὼν διωλίσθησεν ἠρέμα εἰς τὸν ῥοῦν τῶν αἰώνων.

Τὰ Καλάβρυτα, κείμενα διαμφισβητήτως παρὰ τὴν ἀρχαίαν Κύναιθον, ἔχουσι τὰς παλαιὰς καὶ σαθρὰς οἰκίας των διεσκεδασμένας τῇδε κακεῖσε εἰς τὰς ὑπωρείας τῶν πέριξ ὀρέων· διὰ μέσου δὲ τούτων διέρχεται ὁ μικρὸς Σηκουάνας των ὁ ποταμὸς Βουραϊκός. Ἐκ τῶν κατοίκων των, πολὺ ὀλίγοι διέθεσαν τὰς ὀκνηρὰς χεῖρας των πρὸς καλλιέργειαν σταφιδαμπέλων εἰς τὴν γόνιμον τῆς Ἀχαΐας γῆν, καὶ τἆλλα τῆς ἐπαρχίας ταύτης χωρία· ἐν τούτοις ὀφείλει τις ὄντως νὰ ὁμολογήσῃ, ἐκ παραλληλισμοῦ πρὸς τὰ ἐλαττωματικὰ τῆς κοινωνίας ταύτης, ὅτι ἡ κωμόπολις θέλει προοδεύσει καὶ ἀναπτύξει σωστικὸν πολιτισμὸν μετὰ τὴν περαίωσιν τῆς ἤδη κατασκευαζομένης σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, ὅτε θέλει ἐπικοινωνήσει εὐχερῶς μετὰ τῶν λοιπῶν μεγαλοπόλεων τοῦ Βασιλείου.

Ἀ. Κλιμπρς.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΣΜΥΡΝΗΣ

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 9)

Θελκτικώτατον εἶναι τὸ ταξεῖδι τοῦ Βοσπόρου· Λωρίδες κατάμεστοι οἰκιῶν καὶ κήπων ἐν ἰῷδει παρυφῇ, λουόμεναι ὑπὸ τοῦ Βοσπορείου νάματος, κέντρα τῆς θερινῆς κινήσεως, τοπεῖα τῶν θελκτικωτέρων εἰδυλλίων, παραστάται τῶν ἀπὸ τῆς Μαύρης θαλάσσης ἐρχομένων κυμάτων, ἐκτείνονται δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ τῆς Εὐρωπαϊκῆς καὶ Ἀσιατικῆς ὄχθης. Πέντε ὧραι διαρκεῖ ἡ μαγικὴ αὕτη ναυτοπλοία. Πέντε ὧραι διαρκοῦς παρατηρήσεως καὶ διηνεκοῦς θαυμασμοῦ.

Παχέα νέφη ὑπερθεν ἡμῶν αἰωρούμενα διερράγησαν εἰς ἀδρὰς σταγόνας, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἕλιξ ἀνεκίνει τὰ γαληνιῶντα ὕδατα. Ἀναμφιβόλως τὸ ταξεῖδιον τοῦτο ἔπρεπε νὰ γίνῃ ὑπὸ οὐρανὸν ἀκτινοβολοῦντα καὶ ἥλιον θερμόν. Ἐλευθέρως ὅτε θὰ ἠδυνάμην νὰ παρακολουθῶ ἀνέτως τὴν πανοραματικὴν ἐξέλιξιν τῆς διαστίκτου γραμμῆς, πρὸς ἣν τὸ ἀτμόπλοιον δι' ἐπιδεξιωτάτης κινήσεως προσήγγιζε ἑκάστοτε καὶ ἐξαπλούμενος νὰ ἀνατείνω τοὺς ὀφθαλμούς, νὰ ῥεμβάσω ῥέμβην ἀδιατάρακτον. Νὰ διαπλέῃ τις τὸν Βόσπορον, τὴν ἐν ὕδασι χάριτα ταύτην, τὸ ἐν κτίσμασι ἄφωνον μεγαλεῖον, τὴν ἐν ἀναπάλσει ἡδονήν, τὴν ἐν ἀναμνήσεσιν ὀνειροπόλησιν, εἶναι εὐτύχημα οὐράνιον. Βαρέα ἐκτείνονται ἑκατέρωθεν τὰ Τουρκικὰ οἰκοδομήματα, ἀναπαριστῶντα μοι πρὸ ὀφθαλμῶν βίους ὁλοκλήρους, οἰκογενείας ἐξαφανισθείσας, ἐπεισόδια ἄξια τῆς γραφίδος τοῦ Πιὲρ Λοτί, ὄνειρα, συμφοράς.

— Ἐδῶ εἰς τὰ Θεραπειά, μοὶ λέγει ὁ πλοίαρχος — Ἕλλην γνήσιος — τὸ θέρος γίνεται ὅ,τι δύνασαι νὰ φανταισθῇς. Εἶνε ἕνα κομμάτι Παραδείσου. Ὅλον αὐτὸ τὸ μέρος τὸ κατάφυτον τότε, μὲ τὴν ἐπὶ τῶν κλάδων σωρείαν τῶν ἀηδόνων ἑλκύει πληθὺν ἀριστοκρατίας· αὐτὰ ὅλα ποῦ βλέπετε, τὰ μέγαρα τῶν πρέσβεων φλογίζονται ἀπὸ ζωήν, τὰ δὲ ἀτμόπλοιά μας δὲν προφθάνουν νὰ μεταφέρουν κόσμον. Εἶνε τὸ Φάληρον τῆς Κων)πόλεως. Ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἔπρεπε νὰ ἔλθῆτε Γ ρ α μ μ ή.

Καὶ ἡ ἐπιτακτικὴ πρὸς τὸν οἰακοστροφοῦντα ναύτην ἀναφώνησις του διέκοψε τὴν περιγραφήν.

Διακρίνω τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ ὑπεγράφη ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Ἑλλάδος· λευκή, ἀπέριττος, ἔρημος, μόνη. Ὑπὸ τὴν στέγην ἐκείνην ἐτέθη ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ νέου οἰκοδομήματος, ἐκεῖ συνετάχθη τὸ ἔγγραφον, ὅπερ ἀπένειμε τῷ εὐγενεστάτῳ τῶν ἐθνῶν τὰ δικαιώματά του, ἀλλ' οἴμοι! ἡμιτελῆ.

Ὁ τελευταῖος σταθμὸς εἶνε ἡ Χρυσόπολις (Σκούταρι), ἡ τὸ ὄνομα λαβοῦσα ἐκ τοῦ χρώματος ὅπερ τὰ ὑαλώματα τῶν παραθύρων προσλαμβάνουν κατὰ τὴν ἡλιακὴν δύσιν. Καὶ ἀφοῦ διήλθομεν τὸν πύργον τῆς βασιλοπούλας, ὅστις μυθολογεῖται, ὅτι εἶνε ἐκεῖνος ἀφ' οὗ ἡ Ἥρα κατεποντίσθη ἐξ ἔρωτος πρὸς τὸν πνιγέντα Λέανδρον, ταχύτατον τὸ ἀτμόπλοιον μᾶς ἐπανέφερεν εἰς τὸ ἀρχικὸν ὁρμητήριον· τὴν γέφυραν.

Ἐν ἀτελεστάτῃ καὶ ταχυτάτῃ σκιαγραφίᾳ περιεγράφω ὅ,τι τὴν στιγμὴν ταύτην ἀκριβῶς ἐπέρχεται μοι τῇ μνήμῃ. Εἰς τὸν αἰτοῦντα λεπτομερείας περισσοτέρας θ' ἀναφωνήσω·

— Ὅρα Σκαρλᾶτον Βυζάντιον.

— Ὅρα δὲ Ἀμίτσην.

Καὶ διὰ νὰ εἶμαι πραγματικώτερος, διὰ νὰ σᾶς ἱκανοποιήσω πλειότερον.

— Ὅρα... Κωνσταντινούπολιν.

Ὄντως· εἶνε ἥκιστα εὐφυὴς ἐκεῖνος ὅστις ἀναμένει πλήρη περιγραφὴν τῆς Κων)πόλεως ἀπὸ ταξειδιώτην ὀλιγίστων ἡμερῶν. Τὴν Κων)πολιν πρέπει νὰ τὴν ἴδῃ τις, νὰ τὴν ψαύσῃ· ὅστις ἀναμένει νὰ τὴν θαυμάσῃ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἄλλου καὶ τῆς γραφίδος τοῦ τάδε καὶ τῆς εἰκόνος τοῦ δεῖνα, ἀπόλλυσι τὸ ἥμισυ ἂν μὴ τὸ ὅλον τῆς σαγήνης.

ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΕΙΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

Περὶ ὥραν 8ην τῆς νυκτὸς, τὴν Παρασκευὴν, ἡ «Ἶρις» ἀνεχώρει τῆς Κων)πόλεως παφιστανούσης θέαμα μαγικόν. Πάντοθεν ἔπλητε τὴν ὅρασιν μακρὰ ἐκτεινομένη ἡ πληθὺς τῶν φώτων, ἥτις μετὰ τῆς φωταψίας τῶν μιναρέδων ἠχμαλώτιζε τὸ βλέμμα καὶ ἐπλούτιζε τὴν μνήμην ἐσαεὶ δι' ἀλησμονήτου ἀναμνήσεως· εἴδομεν τὴν Κ)πολιν αὐγήν· τὴν ἐβλέπομεν ἤδη νύκτα. Τὴν διεκρίναμεν ὑπὸ τὸν πέπλον τῆς ὀμίχλης, τὴν βλέπομεν ἤδη ὑπὸ τὸ ἔνδυμα τοῦ φωτός. Ἔστρεψε τὸ ἀτμόπλοιον καὶ ἡ Ναῖας τοῦ γαλανοῦ Βοσπόρου, ἡ ἐξ ἱστορίας ὁμαιμος τῶν Ἀθηνῶν ἀδελφὴ ἀφανίζεται ὁλονέν, ἡ βασιλὶς τῶν πόλεων, πρὸς ἣν ἐφέραμεν δι' ὀλίγας ἡμέρας τιμῆμα τοῦ οὐρανοῦ μας διὰ τῆς Ἑλλ. σημαίας καὶ φίλημα θερμαινόμενον ἐκ τῆς πνοῆς τῆς ἐλευθερίας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ μεγάλου ἐλευθερωτοῦ Ἰησοῦ.

Κατὰ τὸν μέχρι Σμύρνης πλοῦν, τὴν νύκτα κίνδυνον σοβαρὸν διετρέξαμεν ὡς ἐκ τῆς τρικυμίας, ἥτις αἴφνης μᾶς κατέλαβε. Ἡ τρίκινα τοῦ Ποσειδῶνος, τὴν νύκτα τοῦ Σαββάτου, ἐβυθίσθη βαθύτατα εἰς τὰ θαλάσσια στέρνα καὶ ἡ τρόπις τοῦ ἀτμοπλοίου συχνότατα αἰωρεῖτο ὑπὲρ τὴν ἀφρίζουσαν κορυφὴν τοῦ μαινομένου κύματος. Τὰς ἥκιστα ἐνθαρρυντικὰς ταύτας ἐντυπώσεις διεσκέδασεν ἡ ἐν Σμύρνῃ γενομένη ὑποδοχή, ἔνθερμος ἐνθουσιώδης, πανηγυρική. Δύο ἀτμόπλοια ἔρχονται εἰς συνάντησιν μας, κατάμεστα νέων. Δέκα λέμβοι τοῦ Ὁμίλου τῶν Ἑρετῶν μᾶς περικυκλοῦν· ζητωκραυγαὶ ἐνθουσιώδεις ἀντηχοῦν. Ἐπὶ τῆς παραλίας ἐν μακροτάτῃ γωνικῇ πυκνῇ 8,000 ἄνθρωποι, οἱ πλεῖστοι Ἕλληνες, μᾶς ἀναμένουν ἀνυπομόνως. Ἐπὶ τῶν λέμβων ἐπὶ τῶν ἐξωστῶν, ἐπὶ τῶν καρχησίων, πανταχοῦ ἀνθρωπίνη μυριηκυιά. Ἐν Σμύρνῃ ὑπάρχει ἐλευθερία τις εἰς τὴν ἔκφρασιν τῆς ἐθνικῆς ἀγαλλιάσεως. Ἐν τῇ λέσχῃ παρατίθεται μικρὸν ἅμα τῇ ἀποβιβάσει μας πρόγευμα. Ὁ γεν. πρόξενος κ. Φίλων δι' εὐγλώττου προσλαλιᾶς μᾶς χαιρετᾷ· ψελλίζει τινὰ ἀνταπαντῶν ὁ κ. Σπάθης.

Μετὰ μεσημβρίαν ὅλη ἡ Σμύρνη συνεκεντρώθη εἰς τὸ παραλιακὸν μέγα καφενεῖον Λουκᾶ. Εἰς τὸν κῆπον τοῦτον ἐπὶ τρεῖς ὥρας ἐπαιάνισεν ἡ μουσική μας. Ἕκαστον τεμάχιον θύελλα ἐπηκολούθει χειροκροτημάτων, τὸ δὲ ἑσπέρας ἐν τῇ λέσχῃ ἐδόθη ἡ πρώτη συναυλία. Ὅ,τι ἀβρὸν καὶ ἐπίσημον ἁπλούτῳ κάλλει καὶ καταγωγῇ ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ Σμύρνη παρίστατο, ἐκάλλυνε τὴν μεχρὶς ἀσφυξίας πληρωθεῖσαν αἴθουσαν. Κατὰ τὴν μουσικὴν ταύτην ἑσπερίδα ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκτιμήσω τὴν χάριν καὶ γλυκύτητα τοῦ ὡραίου φύλου. Ὅλαι αἱ κυρίαι προκλητικαὶ καὶ δεσποινίδες, ρεμβώδεις, ὀφθαλμοβόλουν συνεχῶς τὰ μέλη τοῦ χοροῦ· εἰς τὴν ἁρμονίαν τοῦ ἤχου προσετίθετο ἡ φλὸξ τῶν βλεμμάτων. Συνέλαβον μάλιστα ἐπ' αὐτοφώρῳ δύο συναδέλφους πολὺ περιπαθεῖς καὶ σκεπτικούς. Κόρη τις τῆς Ἰωνίας βεβαίως ὑπεισῆλθεν εἰς τὰ στήθη των. Ἀτυχεῖς συνάδελφοι! πόσον σᾶς δικαιολογῶ. Καὶ ἐνῷ οἱ ἄλλοι ἡμεῖς ἐπλήττομεν τὸ κενὸν διὰ μουσικῶν ἔχων, αὐτοὶ παράμερα, χωρὶς οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον νὰ κινηθοῦν ἐκ τῆς θέσεώς των περιεσκόπουν ὑπὸ τὸ ἄπλετον φῶς τὰ ἀνθηρὰ πρόσωπα ἑνὸς ἐρατεινοῦ ζεύγους δεσποινίδων... Τοῦ Βαλῆ ὁ ἐνθουσιασμὸς καὶ ἡ ἀβρότης μᾶς καθυποχρεοῖ. Προσήνεγκε μεγάλην ἐκ φυσικῶν ἀνθέων ἡμισέληνον μετ' ἄστρου.

Τὴν ἐν Σμύρνῃ ξενίαν ἀνέλαβεν ὁ μουσικὸς σύλλογος «Ὀρφεύς». Ἡ εἰς τὸ κατάστημά του ἐπίσκεψις ἀφῆκεν ἡμῖν λίαν εὐαρέστους ἐντυπώσεις. Ὁ σύλλογος εἶνε μόλις 2 ἐτῶν· ἀπαρτίζεται ἐκ νέων τῶν καλλιτέρων οἰκογενειῶν, συντηρεῖ δὲ καὶ μουσικὸν σῶμα. Ὁμιλος μανδολινιστῶν τέρπει ἡμᾶς, ἀνταποκρινομένους δι' ἄσματος. Μέλος τι τοῦ συμβουλίου προσφωνεῖ καὶ ζητεῖ ν' ἀνταπαντήσῃ ὁ κ. Σπάθης, ὅστις τὰ κάμνει θ ά λ α σ σ α. Καὶ αὐτὸς ἀμφιβάλλω ἂν ἐγνώριζε τί ἔλεγε... Ἐνῷ ἐξηρχόμεθα τοῦ καταστήματος φιλόπατρις καὶ εὐειδὴς δεσποινὶς κατοικοῦσα παρὰ τὸν Σύλλογον μᾶς ῥαίνει ἀπὸ τοῦ παραθύρου διὰ σωρείας ἀνθέων, μετ' εὐσχήμονος χάριτος καὶ ἀβρότητος γνησίας Ἀτθίδος. Τὰ ἄνθη ἐκεῖνα τὰ ὑποκρύπτοντα ὑπὸ τὰ εὔχρωμα πέταλά των τῆς παρθενίας τὸ ἡδὺ ἄρωμα καὶ τοῦ ἐθνισμοῦ τὴν πολύτιμον γῦριν διεφυλάξαμεν πάντες μετ' εὐγνωμοσύνης.

Ἡ δευτέρα συναυλία ἐδόθη ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Ἀλάμπρας, ἥτις μὲ κακίστην ἀκουστικήν, μὲ ρωγμάς, ἀπεριποίητον του συνετέλεσε εἰς τὴν ἀποτυχίαν σχεδὸν τῆς συναυλίας.

Εἰς τὸν ἐπισκέπτην τῆς Σμύρνης ἐντύπωσιν κάμνουν αἱ Μεγάλαι Ταβέρναι. Πελώρια βυτία, ἐν οἷς ἀνέτως θὰ ἐχώρουν ἓξ ἄνθρωποι. Γίγαντες, ὅλοι στόμαχοι καὶ μόνον. Ἡ στέγη καὶ αὐτὴ ἀπὸ βαρέλια. Καϋμένε Χριστόπολε! Πάνθεα τοῦ Βάκχου, τὰ ζάλης μέλαθρα τεμένη μέθης. Τὴν νύκτα τῆς ἀναχωρήσεως ὅμως καθηγηταὶ μὲ ὀδηγοῦν πρὸς ἀποχαιρετισμὸν εἴς τι ζυθοπωλεῖον, ὁ ζῦθος ξανθόλευκος ποταμός, ἀναδίδει ἀτμοὺς ἐνθουσιασμοῦ. Ἦτο πλέον ἡ τρίτη ὥρα τῆς πρωΐας καὶ ἔρεγχον οἱ σνάδελφοί μου εἰς τοὺς Αἰγυπτιακοὺς τάφους τοῦ ἀτμοπλοίου, ἐνῷ ἡμεῖς ροφῶντες τὸ ἕβδομον ποτήριον, καὶ ᾄδοντες τὸ εἰκοστὸν ἆσμα καὶ γελῶντες τὸν ὀγδοηκοστὸν γέλωτα ἤγομεν πανήγυριν ἐπέραστον, ἑορτὴν ἐλευθερίας. Τὸ σύριγμα τοῦ ἀτμοπλοίου σημαίνει τὸν ἀποχαιρετισμόν. Καὶ ἔπληττεν ἐν τῇ σιγαλῇ ἐρημίᾳ τῆς νυκτὸς τὸ κενὸν αἱ ζητωκραυγαὶ ἡμῶν καὶ ἀποχαιρετιστήριοι φράσεις καὶ ἐλαμπύριζον ἄνωθεν οἱ ἀστέρες, ἐλπίδες γλυκεῖαι, καὶ ἡ κώπη συνεχῶς πλήττουσα τὸ ὕδωρ μᾶς ἐπλησίασεν εἰς τὴν καπνὸν ἀναδίδουσαν Ἶριδα.

Ἡ εἰς Πειραιᾶ ἐπάνοδος ὑπῆρξε λίαν εὐάρεστος· τὸ μόνον ἄξιον λόγου μία ἔκτακτος δύσις ἡλίου. Μέσῳ δύω νεφῶν ἠσπάζετο τὴν θάλασσαν ὡς πολύπτυχος αἱματοβαφὴς πορφύρα ὁ ἥλιος, οὗ ὁ δίσκος ἐστολίζετο ὑπὸ ἀραχνοϋφάντων ὑπολεύκων νημάτων ἀτμῶδων. Πρώτην φορὰν ἐπὶ ζωῆς ἐπόθησα νὰ εἶχον γνώσεις ζωγραφικῆς.

Τὴν Τετάρτην, πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, εἰσηρχόμεθα εἰς Πειραιᾶ.

Δ. Κ.

ΔΙΠΛΟΥΝ ΔΡΑΜΑ

ΣΥΓΧΡΟΝΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

(*Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον*)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Ὁ Μιμῖκος υἱὸς ἀφωσιωμένος. — Ἐκδρομὴ εἰς Πεντέλην. — Ἄφιξις τῆς Μαίρης εἰς Ἀθήνας.—Διαμονὴ ἐν Τατοΐῳ.

Ὁ Μιμῖκος ἐζηκολούθει διάγων οὕτω μετὰ τῶν φίλων αὐτοῦ, χωρὶς νὰ τοῖς ἀναφέρῃ πλέον τίποτε περὶ τῆς Μαίρης, μετὰ δὲ τῶν οἰκείων του συνέζει ἁρμονικώτατα, ἡσυχαίτατα καὶ ἀδελφικώτατα,χωρὶς οὐτοι ποσῶς νὰ γνωρίζωσι ἄλλ' οὔτε καὶ νὰ ὑποπτεύωσιν ἂν σκέψεις ἀλλότριαι τῶν φροντίδων τῆς ἀποκαταστάσεώς του καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ πατρικοῦ οἴκου του κατεῖχον ἐπ' ἐλάχιστον τὸν νοῦν του. Ὁ Μιμῖκος ἐδείκνυτο καθ' ὅλα υἱὸς εὐπειθὴς καὶ ἀφωσιωμένος καὶ ἀδελφὸς ἀξιαγάπητος καὶ γλυκύς. Ἤδη τὰ βιβλία καὶ μόνον τὰ βιβλία ἀπερρόφων διαρκῶς τὸν νοῦν του, κλειόμενος δὲ καθ' ἑκάστην εἰς τὸ δωμάτιόν του κατέτριβε πλεῖστον χρόνον ἐν τῇ μελέτῃ. Ἐν ὥρᾳ δὲ τοῦ δείπνου ἢ τοῦ προγεύματος, ὅτε συνέτρωγε μετὰ τῶν ἀδελφῶν του καὶ τῶν γονέων του, τοῖς διηγεῖτο διάφορα ἱστορικά, νέα καὶ γεγονότα, πολλάκις δὲ καὶ ἀστεῖα, διασκεδάζων αὐτοὺς ὅσον ἐδύνατο, καὶ διερχόμενος οὕτω τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του ἐν εὐθυμίᾳ, χαρᾷ καὶ ὁμονοίᾳ.

Ὅτε ἑσπέρας τι τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου ὁ πατήρ του ἤκουε τοὺς δύο μεγάλους αὐτοῦ υἱοὺς συζητοῦντας μετὰ τὸ δεῖπνον, περὶ μαθηματικοῦ τινος ζητήματος εἰς ἃ ὁ Μιμῖκος παιδιόθεν ἠρέσκετο νὰ ἐπιδίδηται, ἠγάλλετο ἐνδομύχως ἐπὶ τῇ ἀποκτήσει τοιούτων καλῶν καὶ μεμορφωμένων υἱῶν, εὐχαριστῶν συνάμα τὸν Θεὸν καὶ παρακαλῶν νὰ διατηρῇ αὐτοὺς πάντοτε ἐν καλῇ ὑγιείᾳ.

— Θ' ἀποθάνωμεν εὐτυχεῖς, ἔλεγεν ἡμέραν τινὰ εἰς τὴν σύζυγόν του. Ἂν ὁ θεὸς μᾶς ἴδωκε θλίψεις καὶ στενοχωρίας ἐν τῷ μέχρι τοῦδε βίῳ μας, βλέπω ἤδη, ὅτι μᾶς ἐπιφυλάσσει ἥσυχον, ἄλυπον καὶ εὐτυχὲς τὸ γῆράς μας. Αὐτὰ τὰ παιδιά θὰ ἱκανοποιήσουν τοὺς κόπους μας.

Πλὴν πολὺ ἐνωρὶς ἔσπευδεν ὁ τάλας πατὴρ νὰ κρούσῃ τὸν κώδωνα τῆς εὐτυχίας, διότι ὁ φύλαξ ταύτης ἐν τῇ γῇ τῷ ἐκράτησεν ἀμέσως τὴν χεῖρα.

Ὁ Μιμῖκος ἠγείρετο ἀνήσυχος τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐκ τῆς τραπέζης, ἀφίνων νὰ πέσῃ ἐκ τῆς χειρός του ἐφημερίς τις, ἣν εἶχε φέρει ὁ ἀδελφός του, καὶ ἧς ἀνεγίνωσκεν ὅλως τυχαίως καὶ ἐκ περιεργείας τὰς ἐν αὐτῇ εἰδήσεις.

Αἱ δὲ λέξεις·

«*Ὁ Διάδοχος μετὰ τῆς πριγκιπίσσης Σοφίας ἀφίκετο χθὲς ἑσπέρας εἰς Βρεντήσιον, καὶ τὸ ἐρχόμενον Σάββατον ἔσονται εἰς Ἀθήνας*», ἀπέσπασαν τὴν προσοχήν του, κατετάραξαν τὸν νοῦν του, καὶ μετέτρεψαν αὐθωρεὶ τὰς σκέψεις του.

Ἡ καρδία του ἤρξατο τότε νὰ πάλλῃται ζωηρῶς καὶ ἀφήσας τὴν ἐφημερίδα μετ' ἀγανακτήσεως νὰ πέσῃ τὸν χειρῶν του, ὡς ὄργανον κατασπαράξαν τὰ σπλάγχνα του, διαταράξαν τὴν ἡσυχίαν του καὶ καταστρέψαν τὰς φροντίδας τοῦ μέλλοντός του, ἠγέρθη ἀμέσως καὶ ἤρξατο σύννους νὰ βαδίζῃ κατὰ μῆκος τῆς αἰθούσης.

«Ναί, ἔρχεται, διελογίσθη, μετὰ δύο καὶ ἥμισυ μηνῶν ἀπουσίαν, καθ' ἣν ὁλοτελῶς λησμονήσας αὐτήν, τοσοῦτον ἐκέρδισα εἰς τὴν ὑγιείαν, τὴν ἀποκατάστασίν μου καὶ τὸ μέλλον μου! Α! γυνή! γυνή! πόσας ὑπάρξεις καταστρέφεις καὶ πόσους νέους ἐκμηδενίζεις!

«Γυνή! Ὁποία δύναμις!... Ἔρχεσαι! ἐνῶ σ' εἶχον λησμονήσει! Ἔρχεσαι! ἀφοῦ μὲ ἀφῆκες τοσοῦτον καιρὸν ἄνευ τῆς ἐλαχίστης εἰδήσεώς σου!... Ἔρχεσαι! ἀφοῦ μὲ ἐταλάνισας, ἠφάνισας καὶ ἐγκατέλιπες... Ἔρχεσαι! διὰ νὰ μοῦ ἀποσπάσῃς πάλιν τὸν νοῦν ἀπὸ τὴν ἡσυχίαν μου, τὴν ἐργασίαν μου καὶ τοὺς γονεῖς μου! καὶ διὰ νὰ μὲ κάμῃς τί;... ἀκόλουθόν σου,... παιδίον σου,... θαυμαστήν σου... θῦμά σοῦ..., ὡς κηρίον ἀνάπτον πρὸ τοῦ εἰκονίσματος καὶ διαλυόμενον εἰς τοὺς πόδας του!... Ἔρχεσαι! Αἴ, καὶ μὲ τοῦτο; σύ, δὲν με ἀφῆκες καὶ ἔφυγες;... σύ, δὲν μ' ἐλησμόνησας πρώτη, ἀφοῦ ἐπὶ τοσοῦτον χρονικὸν διάστημα μὲ ἐστέρησας καὶ τῆς ἐλαχίστης εἰδήσεώς σου;...

«Ναί σ' ἐλησμόνησα, τὸ ὁμολογῶ. τὸ διακηρύττω, διότι ὁ χωρισμὸς εἶναι ὁ τάφος τοῦ ἔρωτος, ἀλλὰ δὲν πταίω ἐγὼ καὶ ἔχω τὴν συνείδησίν μου ἀναπεπαυμένην, ἥσυχον, ἤρεμον, καὶ..., εὐχαριστημένην....

Λαβὼν δὲ τὸν πῖλόν του ἐξῆλθε καὶ μεταβὰς εἰς τοὺς στύλους τοῦ Ὀλυμπίου Διός, ἦλθεν εἰς τὸ ἔγγυς καφφενεῖον, ὅπου συνήντησε τοὺς φίλους αὐτοῦ Συνοδινὸν καὶ Χρύσην.

— Ἔχω μίαν πρότασιν νὰ σᾶς κάμω, τοῖς εἶπε, πλησιάζων αὐτοὺς, ὅλως χαρίεις καὶ μετὰ ζωηρότητος, μὲ ἀκολουθεῖτε;

Οὗτοι δὲ ἀπορήσαντες ἐπὶ τῇ ἐκτάκτῳ αὐτοῦ εὐθυμίᾳ καὶ ζωηρότητι καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ εὐχαριστήσωσιν αὐτόν·

— Ναί, ναί, ἂς ἀκούσωμεν, ἀπήντησαν ἀμφότεροι.

— Ἰδού. Τὸ σάββατον εἶναι ἑορτή, καὶ ἐπειδὴ ἔχομεν καιρὸν νὰ κάμωμεν μακρυνὴν ἐκδρομὴν, σας προτείνω, ἐὰν θέλητε, νὰ μεταβῶμεν εἰς τὴν Πεντέλην.

— Ὡραία ἰδέα, ναί, πηγαίνομεν, ἀπήντησεν ὁ Συνοδινός.

— Πεζῇ ὅμως, ὑπέλαβεν ὁ Χρύσης.

— Βεβαίως, πεζῇ, ἐζηκολούθησεν ὁ Μιμῖκος, θὰ ἐκκινήσομεν ἐντεῦθεν τὴν τρίτην ὥραν τῆς πρωΐας, θὰ φθάσωμεν εἰς Πεντέλην τὴν ἕκτην, θὰ διαμείνωμεν ἐκεῖ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, τὸ ἑσπέρας περὶ τὴν ὀγδόην θὰ ἀναχωρήσωμεν ἐκεῖθεν ὑπὸ τὸ ἄπλετον φῶς τῆς ὡραίας πανσελήνου καὶ περὶ τὸ μεσονύκτιον θὰ εἴμεθα ἐνταῦθα· συμφωνεῖτε;

—Ναί, ναί, ὡραῖα,ἀπήντησαν ἀμφότεροι. Τὸ Σάββατον, τὴν τρίτην ὥραν νὰ συναντηθῶμεν ἐνταῦθα.

— Ναί, ἐνταῦθα, εἶπεν ὁ Μιχαὴλ καὶ ἀφοῦ παρέμειναν ἐκεῖ συζητοῦντες ἔτι μέχρι τοῦ μεσονυκτίου, ἀπεχωρίσθησαν.

Τὸ ἐρχόμενον Σάββατον ὁ Μιμῖκος ὁ Συνοδινὸς καὶ ὁ Χρύσης, συνεπεῖς εἰς τὴν δοθεῖσαν συνέντευξιν, παρευρέθησαν εἰς τὸ καφφενεῖον τοῦ Ὀλυμπίου Διός, ἀκριβῶς κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν τρίτην ὥραν τῆς πρωΐας.

Ἦτο ἔτι νύξ, ἀλλὰ νὺξ ἔκρος θερμοῦ μὲν καὶ πνιγηροῦ κατὰ τὴν ἡμέραν, πλὴν δροσεροῦ καὶ μαγευτικωτάτου κατὰ τὴν νύκτα. Ἡ σελήνη εἶχε πρὸ ὀλίγου ἐγκαταλείψει τὸν ἀττικὸν ὁρίζοντα καὶ ἀπέλθει πέραν μακρὰν πρὸς τὰς παγερὰς χώρας, ὅτε οἱ ἀστέρες, οἱ λαμπροὶ οὗτοι κάτοικοι τῶν οὐρανῶν, δίκην φωτεινῶν ἀνθέων ἐν ἀπεράντῳ ὁριζοντείῳ κήπῳ τοῦ ἄνωθι ἡμῶν θόλου, ἤρχιζον νὰ ἐπιδεικνύωσι πρὸς τὴν γῆν τὴν ἐπινθηροβόλον αὐτῶν ὄψιν. Ἄκρα ἡσυχία καὶ γαλήνη ἐπεκράτει πανταχοῦ, ἀρωματώδης λυκαυγὴς αὔρα ἐπέψυχεν ἐλαφρῶς τὰ πρόσωπα τῶν κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἀγρυπνούντων θνητῶν,γλυκὺς καὶ μυστηριώδης ἐλαφρὸς πόντειος ζέφυρος, ἀπὸ τοῦ Φαλήρου πνέων, εἰσέδυεν ἐπιαχαρίτως εἰς τὰ πλήρη ζωῆς καὶ δράσεως νεανικὰ στήθη τῶν ἡμετέρων τριῶν ὁδοιπόρων, οἵτινες ἀφοῦ ἔπιον ἐκεῖ τὸν καφέ των,

ἠγέρθησαν σιωπηλῶς καὶ ἔλαβον τὴν πρὸς τοὺς Ἀμπελοκήπους ἄγουσαν.

— Ἀκατανόητος φύσις! ἀνέκραξεν τότε ὁ Μιμῖκος, ἀπέρχεται ἡ Σελήνη, ἀναφαίνονται οἱ ἀστέρες, προετοιμάζεται ἡ ὁδὸς τοῦ Ἡλίου! Παρατηρήσατε ἐκεῖ πρὸς τὴν Πεντέλην, ὁ οὐρανὸς ἀρχίζει νὰ φωτίζηται. Αὔριον τὸ αὐτό, μεθαύριον τὸ ἴδιον, καὶ τίς οἶδε ἐπὶ πόσους αἰῶνας καὶ μυριάδας ἐτῶν, ἡ αὐτὴ πλανώδιος φύσις θὰ ἐξακολουθῇ τὴν μονότονον τροχιάν της.

— Ἕως ὅτου ἐπέλθῃ τὸ τέλος τοῦ σύμπαντος, ἀπήντησεν ὁ Συνοδινός, εἴτε ἐκ τῆς συγκρούσεως τῶν ἀστέρων, εἴτε ἐκ τῆς ψύξεως αὐτῶν, εἴτε ἐκ τῆς καύσεως.

—Πάντοτε μὲ τὰς θετικάς σου θεωρίας τρέφεσαι, Σπύρο, ὡς βλέπω· θεωρεῖς τὸν ἄνθρωπον οὐχὶ ὡς ἄρχοντα, κύριον τοῦ παντός, ὡς αὐτὸς ὁ πλάστης, ἡ θρησκεία καὶ ἡ βαθεῖα παρατήρησις ὥρισαν αὐτόν, ἀλλ' ὡς μέλος τυχαῖον τῆς γηΐνης σφαίρας, παρασυρόμενον καὶ καταποντιζόμενον εἰς τὰ σπλάγχνα της, ἄνευ ἀρχῆς, ἄνευ σκοποῦ, ἄνευ τέλους.

— Κατ' ἐμέ, ὑπέλαβεν ὁ Συνοδινός, δηλαδὴ κατὰ τὴν θετικὴν θεωρίαν, παραδέχομαι τὸν ἄνθρωπον ὡς τυχαῖον ὄργανον, ὃν ἂν θέλῃς, οὐδὲν διαφέρον τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν, ἐρχόμενον καὶ παρερχόμενον ὑπὸ τῆς φυσικῆς φορᾶς τῆς διασκευῆς καὶ ἐξελίξεως τοῦ ἡμετέρου γηΐνου φλοιοῦ.

— Μὴ βλασφημεῖς, πρὸς θεοῦ, Σπύρε, διότι τότε πρὸς τί ἡ αἴσθησις, ἥτις σὲ ὁδηγεῖ εἰς τὴν φαντασίαν, εἰς τὴν ἐλπίδα, καὶ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν μελλούσης ζωῆς; Τί λέγεις καὶ σύ, Χρύση, πιστεύεις εἰς τὸ τέλος τοῦ πνεύματος, ὅπως καὶ τοῦ σώματος;

— Ἐγὼ θὰ ἔχω τὴν ὑπομονὴν νὰ ἀπαντήσω, ἅμα ἴδω τὸ ἀποθησόμενον μετὰ τὸν θάνατόν μου.

— Αἴ, τότε, ἂς ἀφήσωμεν τὸ ζήτημα νὰ λυθῇ ἀφ' ἑαυτοῦ.

Καὶ οὕτω συζητοῦντες καὶ βαδίζοντες διῆλθον τοὺς Ἀμπελοκήπους, τὴν γενέτειραν τοῦ Σωκράτους, εἶτα τὴν πεδιάδα τοῦ Χαλανδρίου, τὴν πατρίδα τοῦ Ἀλκιβιάδου, ἔλαβον τὴν ἀριστερόθεν τοῦ Σταυροῦ ἄγουσαν παρὰ τὰς ὑπωρείας τοῦ Λυκαβηττοῦ καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν ὁδὸν τῆς Πεντέλης, ἥτις προέβαλλε τὸ μεγαλοπρεπὲς μέτωπόν της· Μετὰ ἡμισείας ὥρας πορείαν ἐκεῖθεν παρίσταντο πρὸ τοῦ μεγαλοπρεποῦς θεάματος τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου. Ὁποία ἀπόλαυσις σωματικὴ καὶ πνευματική! Ἡδύνετο ὁ ὀφθαλμός, ἡδύνετο τὸ οὖς, πᾶσαι αἱ αἰσθήσεις καὶ ἐν ταύτῳ εὐχαρίστησις, τέρψις καὶ ἐνδόμυχος χαρὰ κατελάμβανε τὸν νοῦν, τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου.

— Καὶ μόλα ταῦτα, σᾶς λέγουσιν, ὅτι δὲν ὑπάρχει θεός, δὲν ὑπάρχει μέλλουσα ζωή, δὲν ὑφίσταται ἄλλος κόσμος διὰ τὸν ἄνθρωπον μετὰ τοιαύτην προκαταρκτικὴν τράπεζαν ἣν παρατίθησιν ὁ δημιουργὸς τοῦ παντὸς τῷ ἀνθρώπῳ!

— Καὶ διατί τότε, ἠρώτησεν ὁ Συνοδινός,διαθέτει τοιαῦτα καλὰ καὶ μέλλουσαν καλειτέραν καὶ αἰώνιον ζωὴν ὁ δημιουργὸς εἰς τὸν ἀχάριστον ἄνθρωπον, ὅστις εἰς ἀνταπόδοσιν τῶν καλῶν τούτων, ποτίζει αὐτὸν πάντοτε μὲ πικρίας καὶ ἀνέλπιστον μοχθηρίαν;

— Ὅ,τι ἐν τῇ γῇ ταύτῃ γίνεται, ἔχει τὴν ἠχώ του εἰς ἄλλας χώρας· Κατ' ἐμέ, ὅπως τὴν μετάδοσιν τῶν ἀκτίνων τοῦ Ἡλίου καὶ τοῦ φωτός του ἡ σύγχρονος φυσικὴ πειραματικὴ ἐξηγεῖ διὰ τῶν παλμικῶν κινήσεων, οὕτω καὶ αἱ πράξεις τοῦ ἀνθρώπου διὰ σχετικῶν παλμικῶν κινήσεων μεταδίδονται εἰς ἄλλας χώρας. Ὁ ἄνθρωπος δὲ, ἀπαρτίζεται τὸ πλεῖστον ἐκ πτητικῶν οὐσιῶν, ἀοράτων, ἂν θέλετε, δυνάμεων, αἵτινες διαπλάττονται ἐνταῦθα καὶ μετὰ θάνατον μεταβαίνουσιν ἅπασαι εἰς τὰς πέραν τοῦ ὁρίζοντος χώρας, ὅπως τὸ ὑδρογόνον ὅπερ φεῦγον ἀπὸ τῆς γῆς ὑψοῦται εἰς ὕψος δυσθεώρητον, διέρχεται τὴν ἀτμόσφαιραν καὶ μεταβαίνει δὲν εἰξεύρομεν ποῦ, πάντως ὅμως πέραν τῶν ὁρίων τῆς γῆς.

Ἦτο ἕκτη καὶ ἡμίσεια ὥρα καὶ οἱ τρεῖς ὁδοιπόροι διερχόμενοι πυκνὸν πευκῶνα, ἔνθα ἡ θεία ὀσμὴ τοῦ θύμου, τὸ κελάρυσμα τῶν πτηνῶν, ὁ θροῦς τῶν ὑπὸ τῆς πρωϊνῆς γλυκείας αὔρας ἀνασειομένων φύλλων, ὁ μορμυρισμὸς τῶν ὑδάτων κτλ. καθήδυνε τὰς αἰσθήσεις των, εἰσήρχοντο πλήρεις χαρᾶς καὶ ἀπολαύσεως εἰς τὸ προαύλιον τῆς Μονῆς. Ἡ δ' ἔξοχος τοποθεσία ταύτης, αἱ ὑψίκορμοι καὶ εὐθυτενεῖς πρὸ αὐτῆς λεύκαι καὶ πλάτανοι,ἡ μαγικὴ καλλονὴ τοῦ ναοῦ καὶ τῆς περιβαλλούσης αὐτὸν φύσεως ἀπέσπων ἐπαναλειμμένως τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν ἔκπληξιν αὐτῶν.

Ἐκάθισαν ὀλίγον ἐκεῖ,πρὸ τοῦ ὑπάρχοντος ἔτι μικροῦ καὶ πενιχροῦ καφενείου, ἵν'ἀναπαυθῶσιν ὀλίγον καὶ εἶτα μετέβησαν εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ ἡγουμένου τῆς Μονῆς, ὅστις προσέφερεν αὐτοῖς λουκούμια, κονιὰκ καὶ ὕδωρ δροσερὸν καὶ διαυγές· μεθ' ὃ τοποθετηθέντες ὑπὸ τὴν σκιὰν παχυσκίου τινος πεύκης ἐπὶ ὑψηλῆς τινος θέσεως κειμένης, παρετήρουν θαυμάζοντες τὴν περὶξ καλλονὴν τῆς ὄντως ἐξαισίου ἐκείνης πεντελικῆς τοποθεσίας.....

.....

...Ἦτο ἤδη ἀκριβῶς δεκάτη καὶ ἡμισεία ὥρα, ὅτε ἑκτακτος ἁμαξαστοιχία ἐρχομένη ἐκ Κορίνθου καὶ ζωηρῶς συρίζουσα, εἰσήρχετο ἐν μικρᾷ ταχύτητι ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ τῶν Ἀθηνῶν, ἔνθα ἀνέμενον αὐτὴν οἱ βασιλεῖς, οἱ ὑπουργοί, πρέσβεις τινες, ἀξιωματικοὶ καὶ ἱκανὸν πλῆθος λαοῦ. Μόλις ἐσταμάτησεν, ἐπεφάνησαν ὁ Διάδοχος, ἡ πριγκίπισσα Σοφία, ἡ ἀκολουθία αὐτῶν κτλ., οἵτινες ἐπέστρεφον ἐκ τῆς ἀνὰ τὴν Γερμανίαν ἐκδρομῆς των, καὶ ἀμέσως κατῆλθον ἐκ τοῦ τραίνου. Τότε ἐφάνη ἐξερχομένη καὶ μελανείμων τις ὡραία ξανθὴ κόρη, ἥτις, πρὸ τοῦ κατέλθῃ, περιέφερε τὰ βλέμματά της κύκλῳθεν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ἀναμένοντος πλήθους καὶ ἰδίᾳ πρὸ τοῦ παρακειμένου καφφενείου. Ἦτο ἡ Μαίρη,ἥτις δι' ἀνησύχου βλέμματος ἀνεζήτει τὸν Μιμῖκον καὶ μὴ βλέπουσα αὐτὸν, κατῆλθε τῆς ἁμάξης τεθορυβημένη. Εἶτα, καὶ πάλιν ἔρριψε τελευταῖον βλέμμα ἐπὶ τοῦ πλήθους καὶ πεισθεῖσα ὅτι ὁ Μιμῖκος δὲν ἦτο ἐκεῖ, ἔκλινε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω, μονολογοῦσα·

«Ὁ Ἕλλην δὲν ἔχει καρδίαν!»

.....

Ὁ Μιμῖκος, ὁ Συνοδινὸς καὶ ὁ Χρύσης παρέμειναν διασκεδάζοντες εἰς Πεντέλην μέχρι τῆς ὀγδόης τῆς νυκτὸς, ἐπισκεφθέντες καὶ τὰ μᾶλλον ἀξιοθέατα αὐτῆς τοπεῖα ὡς καὶ τὰς κτήσεις, οἰκοδομὰς καὶ ἐπαύλεις τῆς πολυθρυλλήτου Δουκίσσης τῆς Πλακεντίας· μεθ' ὃ ὑπὸ τὸ ἄπλετον φῶς τῆς Σελήνης ἐπέστρεψαν εἰς Ἀθήνας εὐχάριτες καὶ ζωηροί, συνομιλοῦντες, συζητοῦντες καὶ ᾄδοντες.

Τὴν ἐπαύριον ὁ Μιμῖκος προσελθὼν εἰς τὴν ἐν τῷ στρατιωτικῷ νοσοκομείῳ ὑπηρεσίαν του ἐζήτησεν ἐφημερίδα ὅπως ἴδῃ τὰ νέα, καὶ μετ' ἐνδιαφέροντος ἀνέγνω, ὅτι ὁ Διάδοχος ἀφίκετο μετὰ τῆς Σοφίας καὶ τῆς λοιπῆς ἀκολουθίας του καὶ ὅτι μετέβησαν ἐξ Ἀθηνῶν κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ Τατόϊον, ὅπως διέλθωσι το ὑπόλοιπον τοῦ θέρους.

Ἐσκέφθη ἀκολούθως τί ὤφειλε νὰ πράξῃ καὶ νομίσας φρονιμώτερον νὰ τηρήσῃ τὴν αὐτὴν, ἣν καὶ ἐν τῇ ἐν Εὐρώπῃ ἀπουσίᾳ τῆς Μαίρης συμπεριφοράν, ἐζηκολούθησε διάγων οὕτω.

Μετὰ τρεῖς ὅμως ἡμέρας παρ' ἐλπίδα καὶ ἀπροσδοκήτως ὅλως λαμβάνει ἐπιστολὴν ἀγνώστου προελεύσεως, ἣν μετὰ περιεργείας ἀνοίξας, ἀνέγνωσε γερμανιστί.

«*Mein theuer Mihail.*

Ich bin gekommen. Ich habe sie nicht gesehen».

Maria».

Ἤτοι:

«*Ἀγαπητέ μοι Μιχαὴλ*

Ἦλθον. Δὲν σὲ εἶδον. *Μαρία*»

Κατελθοῦσα ἐκτάκτως ἡ Μαίρη εἰς Ἀθήνας δι' ὑπηρεσίαν, τῷ ἀπέστειλε διὰ τοῦ ταχυδρομείου τὴν ἄνω ἐπιστολήν.

(Ἕπεται συνέχεια.) Ῥοῦς.

ΤΙ ΗΘΕΛΑ

(*στίχοι τῆς καρδιᾶς*)

Ἤθελα νάμουνα πουλί, νὰ φτιάσω τὴ φωλιά μου
σιμὰ 'ς τὸ παραθύρι σου ποῦ τώχεις στολισμένο
μὲ λουλουδάκια ὥμορφα, καὶ 'κεῖ μέ τὴ λαλιά μου
νὰ τραγουδῶ τὸ πόνο μου πῶχω βαθειὰ κλεισμένο.

Ἤθελα ὕπνος νάμουνα, νάρχωμαι κάθε βράδυ
νὰ κάθωμαι 'ς τὰ μάτια σου σιγὰ νὰ τὰ χαϊδεύω,
καὶ μέσ' τῆς νύχτας τὸ βαθὺ καὶ σιγανὸ σκοτάδι,
σιγά, σιγά, ἀγάπη μου, φιλάκια νὰ σοῦ κλεύω.

Ἄχ! νάμουνα τοῦ κήπου σου τὸ πεῖρ καλὸ γιουλάκι,
νὰ σοῦ στολίσω μιὰ φορὰ τὰ ἀπαλά σου στήθεια,
νὰ μάθω ἀπ' τὴ καρδοῦλα σου ἂν πόνεσες λιγάκι
ὅπως ἐγὼ γιὰ 'σένανε· νὰ μάθω τὴν ἀλήθεια!

Μεσολόγγιον **Στάμος**

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ

Εἰς κοιμητήριον ἐμβὰς μὲ δακρυσμένον ὄμμα
μὲ σεβασμὸν ἀσπάζομαι τὸ τῆς σωροῦ σου χῶμα

. . . . . .

Ἰ κέτης, φίλη, ἔρχομαι εἰς τὸ ψυχρόν σου μνῆμα
παλαίων μὲ τὸν ἔρωτα ὡς πλοῖον εἰς τὸ κῦμα.
Ῥ ὀδα σοὶ φέρω φίλη, ναί, τῆς ῥοδῆς τὰ ἄνθη
ἣν ἔραινον μὲ δάκρυα πλὴν κ' αὐτὴ ἐμαράνθη!
Ἤ μην παιδίον ἐμπλεον ἐρωτικῶν λαιλάπων
ἀπὸ τὸν ὄρθρον τὸν βαθὺν τοῦ βίου μου σ' ἠγάπων
Ναί, στενάζω, φίλη μου; Φεῦ! τὸν χωρισμόν μας κλαίω
λάβε φίλημα ζωῆς! ἀλλὰ σύ· νεκρά! τί πταίω;
Ἤ τον εὐδαίμων κτῆσίς μου ἡ φίλη μόν Εἰρήνη

. . . . . .

πῶς μετεβλήθη, Οὐρανὲ!! ἰδέ, μετ' ἄλγους κλίνει!

Φενεὸς 6 Ἰουνίου 1893 **Κ. Κακκαβᾶς.**

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

226. Αἴνιγμα

Τὸ ὄνομά μου ὀκτὼ ψηφία
ἄριστε φίλων ἀποτελοῦν,
τούτων ἂν κόψῃς τὰ πρῶτα τρία
ἅρπαγα κάλους τ' ἄλλα δηλοῦν.
Τούτου τὸν τράχηλον ἂν χωρίσῃς
μέλος προσώπου Σου θὰ εὑρῆς,
καὶ ἀλφαβήτου γράμμα εὑρήσεις
τὰ πρῶτα πέντε ὅταν τηρῆς.
Μὲ τὰ ὀκτὼ μου φυτὸν σημαίνω
εἰς κήπους κι ὄρη θὰ μὲ ἰδῆς,
πικρὸν εὑρίσκομαι πλὴν γλυκαίνω
ὅταν μὲ πλύνῃς μετὰ σπουδῆς.

Μεσσίνα τῇ 6|18 Μαΐου 1893.

Γ. Καρακατσάνης

227. Αἴνιγμα

Εἶμαι εἷς μέγας ποιητὴς σοφὸς τῆς Ἑσπερίας
Συγγράψας πλείστας κλασικὰς ὡραίας τραγῳδίας.
Μ' ἀποτελοῦσι συλλαβαὶ πλὴν τέσσαρες, ὦ φίλοι,
Πολλάκις δὲ μὲ ἤρθρωσαν τὰ θελκτικά σας χείλη.
Ἂν ὅμως, ἀναγνῶστά μου, περίεργε, θελήσῃς
Τὰ τέσσαρα στοιχεῖά μου τὰ πρῶτα ν' ἀποκόψῃς,
Τότε βεβαίως ἔκθαμβος ἀμέσως θ' ἀπορήσῃς
Καὶ ἔκλαμπρος θὰ σοι φανῇ ἡ φαεινή μου ὄψις.
Θὰ λάμψω τότε πάντερπνος ἐγὼ ἐνώπιον σου
Καὶ θὰ θαμβώσω καὶ τὸ φῶς αὐτὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου!

Α. Γ.

Λύσεις τῶν ἐν τῷ Θ φύλλῳ Αἰνιγμάτων.

220. Αἴνιγμα. Τὸ ὡρολόγιον.

Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Κ. Δημητρακόπουλος ἐκ Σμύρνης, Ν. Βασιλείου ἐκ Πειραιῶς, Μ. Κορυφαῖος ἐκ Κερκύρας καὶ ἡ δεσποινὶς Ἐλίζα Μορφινοῦ ἐκ Χαλκίδος.

221. Αἴνιγμα, Σημ. α-ία-Σημαία.

Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Κ. Δημητρακόπουλος ἐκ Σμύρνης, καὶ Ν. Βασιλείου ἐκ Πειραιῶς.

222. Αἴνιγμα-χρῆμα-ῥῆμα.

Ἔλυσαν αὐτὸ οἱ κκ. Ε. Κομιώτης ἐκ Πύργου, Δεσποινὶς Ἐλίζα Μορφινοῦ ἐκ Χαλκίδος καὶ Περ. Νικοκλῆς ἐξ Ἀθηνῶν.

223 Αἴνιγμα. Ὁ Χρυσός.

Ἔλυσεν αὐτὸ οἱ κ. Κ. Δημητρακόπουλος ἐκ Σμύρνης καὶ Π. Νικοκλῆς ἐξ Ἀθηνῶν.

224. Αἴνιγμα. Ἡ χεὶρ ἢ ὁ ὀφθαλμός.

Ἔλυσαν αὐτὸ οἱ κκ, Ν. Βασιλείου ἐκ Πειραιῶς, Μ. Κορυφαῖος ἐκ Κερκύρας καὶ Κ. Φωφὸς ἐκ Σύρου.

225. Αἴνιγμα.

Οὐδεὶς ἔλυσεν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ,,

Κ. Α. *Κόλον*. Ἐπιστολὴ καὶ γραμματόσημα ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. Προσεχῶς γράφομεν.—Ι. Η. *Πάμφυλα*. Ζητούμενα φύλλα σᾶς ἀπεστείλαμεν.— Ι. Β. *Κων]πολιν*. Ζητουμένους ἀριθμοὺς γ'. ἔτους σᾶς ἀπεστείλαμεν. — Π. Κ. *Καλάβρυτα*. Συνδρομή σας ἐλήφθη. Ἀπόδειξιν λαμβάνετε ἐν παρόντι φύλλῳ.—Χ. Π. *Πρέβεζαν*. Συνεστημένη ἐλήφθη. Ἔχει καλῶς. Παραγγελία σας ἐκτελεσθήσεται προσεχῶς. — Δ. *Ν. Πειραιᾶ*. Συνδρομή σας τρ. ἔτους ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν.—Η. Μ. *Ἀμβοῦργον*. Ἐπιστολὴ καὶ χρήματα ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν γράφομεν ταχυδρομικῶς.—Δ. Δ. *Πάτρας*. Συνδρομή σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Ἀπόδειξις μετ' ἀριθμοῦ ἀλχείου σᾶς στέλλεται ἐν παρόντι φύλλῳ.—Θ. Π. *Σιμπραλήτ*. Ἔχει καλῶς. Εὐχαριστοῦμεν. Θὰ συμμορφωθῶμεν ὡς γράφετε, πρὸς ἀποφυγὴν βραδυτήτων.— Β. Κ. *Πειραιᾶ*. Δρ. 5 ἀντίτιμον φύλλων ἐλήφθη καὶ εὐχαριστοῦμεν. Ἀναμένομεν κτλ. ὡς γράφετε.— Γ. Κ. *Λευκωσίαν*. Ἐπιστολὴ μὲ ἀποδείξεις ἐλήφθησαν. Ἔχετε δίκαιον μολονότι καὶ ἡμεῖς σᾶς ἐγράψαμεν. Προσεχῶς ἔχετε καθέκαστα.— Α. Π. *Βῶλον*. Ζητούμενον φύλλον σᾶς ἀπεστείλαμεν.—Κ. Λ. *Σῦρον*. Συνδρομή σας ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν. — Α. Α. *Σμύρνην*. Ἀποροῦμεν διὰ βραδύτητα ἀποστολῆς ὀφειλομένων. Δὲν ἐνοοῦμεν νὰ σᾶς γράψωμεν πλέον περὶ τούτου.— Ε. Κ. *Πύργον*. Αἰνίγματα δὲν ἐλύσατε ὅλα, ὥστε μὴ παραπονεῖσθε.— Ε. Α. *Λέρον*. Λύσεις αἰνιγμάτων ἀφίκοντο πολὺ ἀργά.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται ἐκ τῶν κυρίων συνδρομητῶν μας ὅσοι δὲν ἀπέστειλαν ἔτι τὴν συνδρομήν των τοῦ διανυομένου ἤδη τετάρτου ἔτους τῆς «Φύσεως» νὰ σπεύσωσι ν' ἀποστείλωσιν αὐτήν, διότι ἕνεκα τῶν πολλῶν δαπανῶν πρὸς ἔκδοσιν τοιούτου καλλιτεχνικοῦ φύλλου ὡρίσθη αὕτη ἀνέκαθεν προπληρωτέα.

Ὁμοίως παρακαλοῦνται οἱ κκ. ἀνταποκριταί μας ὡς καὶ οἱ ὀφείλοντες ἔτι τὸ παρελθὸν ἔτος ν' ἀποστείλωσι τὰ ὀφειλόμενα ταχέως, ἄλλως ἀνασταλήσεται ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου.

Ἡ Διεύθυνσις.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ